

Декан Правног факултета Универзитета у Крагујевцу, на основу члана 53. и 73. Статута Правног факултета Универзитета у Крагујевцу, и члана 20. став 4. Правилника о пријави, изради и одбрани докторске дисертације Универзитета у Крагујевцу, донео је 03.04.2024. године

РЕШЕЊЕ

Ставља се на увид јавности урађена докторска дисертација, Извештај о оцени урађене докторске дисертације (Образац број 6), Потпуни извештај о провери оригиналности докторске дисертације и позитивна оцена ментора на извештај о провери оригиналности докторске дисертације кандидата Николине Војиновић, студента докторских академских студија, под насловом:

„Институција Високог представника за Босну и Херцеговину“

објављивањем на сајту и у библиотеци Правног факултета Универзитета у Крагујевцу, а Извештај о оцени урађене докторске дисертације и на сајту Универзитета у Крагујевцу, у трајању од 30 дана.

Образложење

Комисија за оцену и одбрану докторске дисертације кандидата Николине Војиновић, образована Одлуком Већа за друштвено-хуманистичке науке Универзитета у Крагујевцу, Број: IV-02-427/14 од 21.06.2023. године, доставила је факултету Извештај о оцени урађене докторске дисертације (Број: 720 од 20.03.2024. године). Уз извештај, Комисија је доставила и примерак урађене докторске дисертације.

Сагласно члану 40. став 8. Закона о високом образовању („СГ РС“ бр. 88/17...67/21) члана 46. Статута Универзитета у Крагујевцу и члана 53. Статута Факултета, члана 20. став 4. Правилника о пријави, изради и одбрани докторске дисертације Универзитета у Крагујевцу, по добијеном позитивном мишљењу надлежних органа Универзитета у Крагујевцу, факултет ставља на увид јавности достављени извештај.

Имајући у виду наведено, донео сам решење како гласи у диспозитиву.

Решење доставити:

- Сајт и библиотека,
- Универзитет у Крагујевцу,
- Архива.

ДЕКАН

Проф. др Драган Вујисић

ПРАВНИ ФАКУЛТЕТ У КРАГУЈЕВЦУ			
ПРИМЉЕНО: 20.08.2023			
Орг. јед.	Број	Датум	Знак
	720		

**НАСТАВНО-НАУЧНОМ ВЕЋУ
ПРАВНОГ ФАКУЛТЕТА У КРАГУЈЕВЦУ**

и

**ВЕЋУ ЗА ДРУШТВЕНО-ХУМАНИСТИЧКЕ НАУКЕ
УНИВЕРЗИТЕТА У КРАГУЈЕВЦУ**

На седници Већа за друштвено-хуманистичке науке Универзитета у Крагујевцу одржаној 21.6.2023. године (број одлуке: IV-02-427/14) одређени смо за чланове Комисије за оцену и одбрану докторске дисертације под насловом: „**Институција Високог представника за Босну и Херцеговину**“, кандидата **Николине Војиновић**, студента докторских академских студија из уже уставноправне научне области, за коју је именован ментор **Драган Батавељић**, редовни професор.

На основу података којима располажемо достављамо следећи:

ИЗВЕШТАЈ

О ОЦЕНИ УРАЂЕНЕ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

1. Подаци о докторској дисертацији
1.1.Наслов докторске дисертације:
"Институција Високог представника за Босну и Херцеговину"
1.2.Опис докторске дисертације (навести кратак садржај са назнаком броја страница, поглавља, слика, шема, графикона, једначина и референци) (до 500 карактера):
Докторска дисертација под називом "Институција Високог представника за Босну и Херцеговину" из уже уставноправне научне области, кандидаткиње Николине Војиновић има 274 стране од Уводних разматрања до краја рада (без биографије аутора и изјава аутора). Докторска дисертација садржи: насловну страницу, идентификациону страницу, апстракт и кључне речи (све на српском и енглеском језику), садржај, текст дисертације, који се састоји из уводних разматрања, пет поглавља, закључка, извора и литературе и изјава аутора. Дисертација садржи 31 графикон и 305 референци.
1.3.Опис предмета истраживања (до 500 карактера):
Предмет истраживања је анализа и испитивање улоге Институције Високог представника у БиХ. БиХ је држава специфичног уставног уређења и састоји од два ентитета: Републике Српске и Федерације БиХ и Брчко дистрикта. Устав БиХ (Анекс IV) је део Општег оквирног споразума за мир у БиХ из децембра 1995. године, чијим је Анексом X успостављена Институција Високог представника. Он има задатак да надгледа имплементацију мировног решења и врши његову коначну интерпретацију. Бонским овлашћењима из децембра 1997. године, дошло је до проширења његових овлашћења, која нису под контролом Уставног суда.

1.4. Анализа испуњености полазних хипотеза:

У раду је испуњен **општи хипотетички став** - : институција Високог представника је *ad hoc* међународни орган, који у повереном мандату управља мировним процесом и, као коначни ауторитет, својим ангажманом директно одређује правно-политички живот у БиХ, као и **посебне хипотезе**:

- **Хипотеза 1:** Функција Високог представника је неопходна за очување мира и стабилности у Босни и Херцеговини.
- **Хипотеза 2:** Високи представник првенствено спроводи политику међународне заједнице, без обзира на потребе грађана Босне и Херцеговине.
- **Хипотеза 3:** Реформе Дејтонског устава су неопходне за развој демократије и бржег материјалног и друштвеног напретка у Босни и Херцеговини.
- **Хипотеза 4:** Наметањем закона и уредби, Високи представник спроводи концепт супституирања правног поретка, политичких структура и власти у Босни и Херцеговини.
- **Хипотеза 5:** Институција Високог представника ради на повећању међусобног поверења различитих етничких група у Босни и Херцеговини.

1.5. Анализа примењених метода истраживања:

Основни методи који су коришћени у изради докторске дисертације су: историјски, правно-логички, догматско-нормативни, компаративни, социолошки, политиколошки и статистички.

Употребом **историјског метода** у раду је извршена анализа историјског развоја државности и уставности БиХ: Положај БиХ у Османском царству, Берлински конгрес (1878.), Анексија БиХ (1908.), Земаљски устав – Штатут (1910.), Крфска декларација (1917.), Прводецембарски акт (1918.), Видовдански устав (1921.), Устав ФНРЈ (1946.), Устав СФРЈ (1963.), Устав СФРЈ (1974.), распад СФРЈ и положај БиХ у периоду 1990–1992.

Уз помоћ **правно-логичког и догматско-нормативног метода** кандидаткиња је анализирала политичко-правни систем Босне и Херцеговине, а посебно ефикасност Дејтонског устава. Правно је обрадила уставна решења и домете њиховог спровођења у пракси.

Помоћу **компаративног метода** кандидаткиња је извршила поређење уставног поретка БиХ и држава у региону, посебно блиских суседа, који су суверенитет стекли распадом бивше Југославије.

Употребом **социолошког метода** је утврђено како Дејтонски мировни споразум делује на грађане и указано на све његове предности и недостатке, који се рефлектују у пракси.

Политиколошки метод је незаобилазан у анализи друштвених односа, јер је неспорна чињеница да се политика поставља супериорно, чак и у односу на Устав и друге законе, па можемо рећи, и на укупан правни поредак земље.

Кандидаткиња је извршила практична истраживања, како би добила реалну пројекцију деловања институције Високог представника у примени Општег мировног споразума за БиХ. Истраживање је извршено у два правца: **анкетирањем грађана и анкетирањем испитаника који обављају одређене државне функције**, а које су директно или индиректно везане за канцеларију Високог представника у другом правцу.

Статистичком анализом су утврђени међусобни корелациони односи резултата добијених анкетирањем.

1.6. Анализа испуњености циља истраживања:

Комисија је схватања да је испуњен **циљ истраживања**, који се састоји у томе да ова докторска дисертација укаже на специфично уставно уређење БиХ и сложеност друштвених односа, у којима примарну улогу има институција Високог представника. Турбулентан историјски развој и неизвесна будућност су одреднице Босне и Херцеговине, као државне заједнице три конститутивна народа и националних мањина. Поред научне обраде анализе уставног поретка, централни предмет интересовања кандидаткиње у овој докторској дисертацији је била институција Високог представника и правне последице њеног ангажовања на овом подручју. Помоћу одговарајућих метода током истраживања, кандидаткиња је утврдила ефикасност и

ефективност деловања институције Високог представника у креирању и спровођењу унутрашње и спољне политике. Она је анализирана и државно-правни положај Босне и Херцеговине у међународним оквирима, са посебним освртом на изградњу и поштовање демократских начела и владавине права. Вршећи истраживања, путем анкетирања грађана и лица која су на директан или индиректан начин пословно везана за канцеларију Високог представника или су упозната са радом и деловањем исте, кандидаткиња је утврдила ставове стручне и шире јавности у Босни и Херцеговини о сврси постојања и квалитету рада ове институције.

1.7. Анализа добијених резултата истраживања и списак објављених научних радова кандидата из докторске дисертације (аутори, наслов рада, волумен, година објављивања, странице од-до, DOI број¹, категорија):

На основу детаљне анализе предмета истраживања, кандидаткиња је дошла до важних научних резултата, а у најважније спадају:

- Анекс Х Дејтонског мировног споразума дао је Високом представнику доста непрецизна и прилично широка овлашћења и, у вези с тим, било је, још од самог почетка његове примене, доста оправданих примедби. Зато је одржана Бонска конференција Савета за спровођење мира, 10. децембра 1997. године, на којој су чланови овог Савета „поздравили“ намеру Високог представника да користи свој врховни ауторитет ради тумачења одредби Анекса Х, а све ради доношења одређених обавезујућих одлука о појединим питањима.
- Утицај Високог представника доста је приметан у изменама устава ентитета и кантона, што значи да се његова активност може назвати ревизионом влашћу, чиме се неспорно крше одредбе, како Устава БиХ, тако и устава Републике Српске и Федерације БиХ, као и одредбе устава кантона.
- Приликом наметања донетих одлука, Високи представник је користио одређене начине учена и притисака на домаће политичке институције и носиоце политичке власти, иако према одредбама Анекса Х није имао право на то. Он није могао да врши ни законодавна, ни извршна (наредбодавна овлашћења), већ само да надгледа спровођење Мировног споразума, да одржава контакте са надлежним органима страна уговорница, да координира различите активности цивилних организација, да даје неопходне савете за доношење одређених решења и да сугерише начин њиховог спровођења, да даје периодичне извештаје о напретку у свим овим активностима и спровођењу (примени) Дејтонског споразума. Наметањем закона и уредби, Високи представник спроводи концепт супституирања правног поретка, политичких структура и власти у Босни и Херцеговини.
- Посебне проблеме, пре свега у ентитетима, изазвала је законска и институционална реформа, која се односила на пренос једног броја надлежности са нивоа ентитета на виши ниво, тј. на ниво БиХ, а као разлози за то навођени су побољшање положаја људских и грађанских слобода и права, решавање проблема избеглица, (не)сарадња са Хашким трибуналом, изрицање одређених санкција политичким и другим кадровима у БиХ и слично
- Делатност Високог представника доста се испољавала и у извршној власти, јер је он и доносио законе и извршавао исте. То је чинио путем доношења подзаконских аката, чије доношење спада у надлежност Владе БиХ, као главног представника извршне власти.
- Овај високи политички орган је у себи сјединио све три власти (законодавну, извршну и судску) и постао је, практично, надзорни орган, налогодавац, лице које изриче санкције и предузима друге мере за које није био овлашћен.

1.8. Оцена да је урађена докторска дисертација резултат оригиналног научног рада кандидата у одговарајућој научној области и анализа извештаја о провери докторске дисертације на плагијаризам (до 1000 карактера):

¹ Уколико публикација нема DOI број уписати ISSN и ISBN

Кандидаткиња је зналачки користила врло богату научно-истраживачку грађу, а сам избор стране литературе, указује да је рад самосталан. Притом су ставови, идеје и мишљења других аутора, коректно навођени. Она је, на врло одговоран начин, приступила проучавању овог проблема и образлагању свог научног приступа и доста смело се одлучила да приступи детаљној обради ове изузетно значајне и осетљиве материје, о којој се, до сада, недовољно писало. У питању је тема која се, заиста, може сврстати у типичне мултидисциплинарне теме. Томе се додаје и чињеница да у домаћој правној литератури не постоји довољно научних радова који се баве обрадом ове тематике. Напред наведени разлози уверили су Комисију да је кандидаткиња успешно реализовала један оригинални научно-истраживачки пројекат. Комисије верује да ће ова докторска дисертација донети наведеној проблематици неопходан елемент оригиналности и сматра да је кандидаткиња успела да се приближи овој теми, што наводи на закључак да оваква свеобухватна анализа постављеног проблема, представља својеврстан и оригиналан начин његовог анализирања и решавања.

1.9. Значај и допринос докторске дисертације са становишта актуелног стања у одређеној научној области:

У образложењу теме докторске дисертације, кандидаткиња на јасан и недвосмислен начин дефинише предмет истраживања. Указано је на бројне теоријске и практичне проблеме који се појављују у вези са предметом истраживања, на основу чега су постављени и јасни циљеви истраживања. Затим су, на основу формулисаних циљева, одређене хипотезе, које су све јасне, проверљиве и адекватне предмету истраживања. Приликом проверавања постављених хипотеза, а ради реализације формулисаних циљева истраживања, кандидаткиња је користила одговарајуће методе и изворе података, при чему мислимо, најпре на веома богату литературу, тј. радове домаћих и страних аутора. Отуда, можемо да закључимо да је пред нама један објективан, систематичан и доследан приступ предложеном предмету истраживања. Успешном израдом ове докторске дисертације, кандидаткиња је потврдила све наведене хипотезе и, на тај начин, дошла до веома значајних информација за потпуније сагледавање и разумевање институције Високог представника за Босну и Херцеговину. Сматрамо да су поменути резултати истраживања у великом обиму представљају основу за даља истраживања када је реч о овој проблематици.

Због напред изнетог стања у БиХ, постојала је потреба да се изврши једна систематска, дубока и свеобухватна анализа надлежности Високог представника за Босну и Херцеговину и његове улоге у уставно-правном систему ове бивше југословенске републике. Кандидаткиња се, у циљу давања научног доприноса ове, изузетно значајне, проблематике није задржала на постојећим теоријским достигнућима (која су, морамо рећи, доста оскудна), већ је обради ове теме приступила самосталним методским поступком, путем кога је доста критички писала о активностима и деловању овог значајног политичког органа. Генерални допринос ове дисертације бољем разумевању актуелног стања у Босни и Херцеговини, а пре свега, уставно-правној научној области, огледа се у томе што је овај квалитетан и свеобухватан рад, попунио постојећу празнину у домаћој науци, када је реч о обради ове теме. Кандидаткиња је дошла до бројних, веома значајних, појединачних научних резултата, о којима ће касније бити више речи.

1.10. Оцена испуњености услова за одбрану докторске дисертације у складу са студијским програмом, општим актом факултета и општим актом Универзитета (до 1000 карактера):

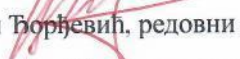
Комисија сматра да дисертација под називом под називом "**Институција Високог представника за Босну и Херцеговину**" из уже уставно-правне научне области, кандидаткиње Николине Војиновић, у потпуности одговара обиму и квалитету у односу на пријављену тему. Садржина урађене докторске дисертације, као и коришћена литература, одговарају пројекту дисертацију наведеном у пријави теме. Поред тога, све хипотезе које је кандидаткиња поставила у свом пројекту пријаве теме докторске дисертације у раду су проверене. Приликом анализе предмета истраживања кандидаткиња је користила адекватне научне методе, примерене за научна истраживања у области права. Кандидаткиња је предложила одговарајућа решења о правцима могућих реформи и усавршавању уставног система у Босни и Херцеговини, као и Институције Високог представника. Такође, она је пружила читав низ значајних и важних предлога за реформу

Канцеларије високог представника у Босни и Херцеговини и веома јасно, показала у чему се састоји извориште одређене недовршености и недовољне ефикасности постојећег модела наведене Институције.

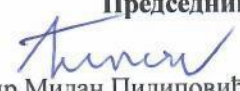
2. ЗАКЉУЧАК

На основу анализе докторске дисертације и приложене документације Комисија за оцену и одбрану докторске дисертације под насловом „Институција Високог представника за Босну и Херцеговину“, кандидата **Николине Војиновић**, предлаже надлежним стручним органима да се докторска дисертација прихвати и да се одобри њена одбрана.

Чланови комисије:

др Срђан Торшевић, редовни професор
Правни факултет Универзитета у Крагујевцу
ужа научна област: Теорија државе и права

Председник комисије

др Милан Пилиповић, ванредни професор
Правни факултет Универзитета у Бањој Луци
ужа научна област: Уставно право

Члан комисије

др Милан Рапајић, ванредни професор
Правни факултет Универзитета у Крагујевцу
ужа управноправна научна област

Члан комисије

ОЦЕНА МЕНТОРА О ИЗВЕШТАЈУ О ПРОВЕРИ ОРИГИНАЛНОСТИ ДОКТОРСКЕ
ДИСЕРТАЦИЈЕ ОДНОСНО ДОКТОРСКОГ УМЕТНИЧКОГ ПРОЈЕКТА

НАЗИВ ДИСЕРТАЦИЈЕ	ИНСТИТУЦИЈА ВИСОКОГ ПРЕДСТАВНИКА ЗА БОСНУ И ХЕРЦЕГОВИНУ	
Кандидат	Николина Д. Војиновић	
Ментор	Проф. др Драган Батавељић	
Датум пријема потпуног извештаја о провери оригиналности докторске дисертације, односно докторског уметничког пројекта	21.02.2024.	

1. Докторска дисертација "ИНСТИТУЦИЈА ВИСОКОГ ПРЕДСТАВНИКА ЗА БОСНУ И ХЕРЦЕГОВИНУ" из уже уставноправне области, кандидаткиње Николине Војиновић је оригиналан научни рад, настао као резултат рада докторанда.
2. Приликом израде докторске дисертације поштована су академска правила цитирања и навођења извора. Такође, поштована су и ауторска права, јер је кандидаткиња приликом експлицитног навођења речи аутора или групе аутора користила знаке навода, а у фуснотама су прецизно наведени библиографски извори. Код индиректног, односно имплицитног цитирања, прецизно су наведени библиографски извори.
3. Извештај о провери докторске дисертације на плагијаризам, настао као резултат примене софтвера за детекцију плагијаризма чију лиценцу поседује Универзитет у Крагујевцу, указује на подударања текста у износу од 3%.

Узимајући у обзир све претходно наведено у оцени ментора, извештај о провери докторске дисертације указује на оригиналност докторске дисертације, те се прописани поступак припреме за одбрану може наставити (позитивна оцена).

Датум 23.02.2024.

ПОТПИС МЕНТОРА